QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 31 ta' Mejju 2002

Numru 5

~itazzjoni 211/1996

Piju Spiteri

versus

George Attard

Din hija kaw\a dwar libell famu\.

I`-`itazzjoni tg]id illi l-konvenut bag]at ittra bid-data tat-18 ta' Settembru 1995 lill-editur tal-gazzetti *The Times* u *Sunday Times of Malta*, u kopja lil Maurice Caruana. F'din l-ittra kienu attribwiti lill-attur fatti determinati bil-]sieb illi joffendu l-unur u l-fama tieg]u jew illi jesponuh g]ar-ridikolu jew g]ad-disprezz tal-pubbliku. Billi qieg]ed ig]id illi dak li g]amel il-konvenut sar bi ksur tal-Li[i ta' l-Istampa [Kap. 248] u jag]ti lill-attur il-jedd illi jitlob id-danni ta]t l-art. 28 ta' dik il-li[i, l-attur feta] din il-kaw\a u qieg]ed jitlob illi l-qorti, wara illi (1) tg]id illi l-konvenut, bl-ittra tat-18 ta' Settembru 1995 attribwixxa lill-attur fatti determinati

bil-]sieb illi joffendu l-unur u l-fama tieg]u jew illi jesponuh g]ar-ridikolu jew g]ad-disprezz tal-pubbliku, (2) tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-attur dik is-somma li ti[i likwidata kif ig]id l-art. 28 tal-Kap. 248. Qieg]ed jitlob ukoll l-ispejje\ tal-kaw\a.

Il-konvenut ressaq l-e``ezzjoni illi l-kitba hija *fair comment* fuq fatti sostanzjal-ment veri u g]alhekk ma hix libellu\a.

Il-konvenut fl-1994 kien sindku ta' l-Imdina meta n-*National Tourism Organisa-tion* organizzat festival f'dik il-belt. Il-ko-ordinatur li kien imexxi l-kumitat organizzativ tal-festival kien l-attur.

Inqalg]u xi differenzi bejn il-partijiet illi jidher li x'aktarx kienu [ejjin minn konflitt ta' personalitajiet u li min]abba fihom ma setg]ux ja]dmu flimkien u anzi bdew ifixklu x-xog]ol ta' xulxin. Biex isib triq kif il-partijiet jo]or[u minn dan l-*impasse* li da]lu fih min]abba nuqqas ta' komunikazzjoni l-ministru responsabbli]atar persuna o]ra b]ala *liaison* bejn il-kumitat organizzativ u l-kunsill[1], u l-affarijiet imxew a]jar.

Meta spi``a kollox u sar jaf illi fil-Birgu kien sejjer isir festival ie]or b]al dak li kien sar fl-Imdina, il-konvenut bag]at ittra[2] lill-editur tal-gazzetti ta' *Allied News-papers Limited* b'kopja lis-sindku tal-Birgu, u fost]wejje[o]ra kiteb hekk:

> I wish Birgu and all its residents well and may their festival be successful and enjoyable. I am afraid I cannot say that Mdina's experience was pleasant and enjoyable for its residents when a similar festival was held last year. We had to face no amount of problems because we had to deal with Mr Pio Spiteri who, when Council penetrated his thin veil of sweet-talking and charm, found nothing but arrogance and an incredible determination that allowed no regard for the way of life and feelings of … … … Mdina's residents.
>
> When things did come to a head Dr Joe Psaila Savona was wise enough to replace him with Mr Albani who worked hand-in-hand with the Mdina Council and together we steered the festival to a reasonably successful conclusion.

---

[1] Ara x-xiehda ta' l-Onor. Dr Joseph Psaila Savona fis-seduta tad-29 ta' Mejju 1997, *fol.* 104.

[2] *Foll.* 5 *et seq.*

L-attur qieg]ed ig]id illi din il-kitba tag]tih malafama; il-konvenut qieg]ed ig]id illi hija *fair comment* fuq fatti veri.

Huwa minnu illi bejn il-partijiet kien hemm konflitt ta' personalità li wassal biex ma setg]ux ja]dmu flimkien. Il-qorti ma tarax illi huwa l-kompitu tag]ha tara min kien ja]ti g]al dan il-konflitt, jew jekk kienx hemm nuqqas minn xi parti jew minn o]ra. Li hu relevanti g]all-g]anijiet tal-kaw\a hu li dak illi kiteb il-konvenut huwa l-[udizzju tieg]u dwar l-im[ieba ta' l-attur, li l-konvenut fissirha b]ala m[ieba ta' arroganza u ras iebsa.

L-attur fin-nota ta' osservazzjonijiet tieg]u fittex illi juri illi dan il-[udizzju tal-konvenut kien \baljat. Jista' jkun illi hekk hu i\da b'hekk ma jfissirx illi l-kumment tal-konvenut huwa libellu\. Il-konvenut ma hux qieg]ed jattribwixxi fatti lill-attur; qieg]ed biss ig]id x'inhu l-[udizzju tieg]u fuq ir-ra[unijiet li wasslu g]all-konflitt ta' bejniethom. Dan il-[udizzju tista' taqbel jew ma taqbilx mieg]u, i\da ma tistax i``a]]ad lill-konvenut mill-jedd li jkun ta' dik il-fehma, u illi jg]id fil-pubbliku l-fehma tieg]u.

Il-qorti g]alhekk taqbel mal-konvenut illi l-kitba tieg]u kienet biss *fair comment* — ukoll jekk mhux *accurate comment* — dwar sitwazzjoni li n]olqot bejn il-partijiet, u ma taqbi\x il-limitu ta' dak illi tippermetti l-li[i.

Billi ma hix tal-fehma illi l-kitba tal-konvenut tag]ti malafama lill-attur, il-qorti tilqa' l-e``ezzjoni tal-konvenut, ti`]ad it-talbiet mag]mula fi`-`itazzjoni u tik-kundanna lill-attur i]allas l-ispejje\ [udizzjarji.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef Dep. Re[.

Connie Micallef